

Werkwijze omgang met een kind dat bijt

Beleid Pedagogiek – ontwikkeling

Bij jonge kinderen komt 'bijten' als uitingsvorm regelmatig voor. Het is goed te beseffen dat dit gedrag meestal niets te maken heeft met boosheid, honger of agressie naar het gebeten kind, maar eerder te maken heeft met stress of onvrede over de situatie of zichzelf. Daarnaast hebben jonge kinderen veelal de behoefte om ergens in te bijten. Alles wordt in de mond gestopt en met de mond onderzocht. Als er toevallig een ander kind in de buurt is kan het voorkomen dat het kind een ander kind bijt.

Het bijtende kind beseft vaak nog niet, dat het bijten pijn doet of en ander kind verdrietig kan maken. Kinderen onder de drie jaar begrijpen het effect nog niet, maar zien wel dat het enorme reacties uitlokt. Een ouder kind van ongeveer drie jaar begrijpt al iets meer en kan uitgelegd worden dat bijten pijn doet. Als peuters nog lang blijven bijten in anderen, kan dit betekenen dat het kind zich snel onveilig voelt.

Op kinderdagverblijven is 'bijten' een normaal en vaak voorbijgaand verschijnsel, vooral kinderen die nog niet zo aan andere kinderen gewend zijn bijten sneller. Het grote aantal prikkels dat het kind te verwerken krijgt en het leren begrijpen van de nieuwe omgeving en regels kunnen stress oproepen. Ook kinderen die zichzelf nog niet goed kunnen uiten door middel van spraak hebben soms de neiging om te bijten op het moment dat zij zich bedreigd voelen. Bijvoorbeeld als er speelgoed wordt afgepakt door een ander kind. Een kind kan hierop reageren door ergens in te bijten. Het heeft niets te maken met 'slechtheid' of 'gemeen zijn' van het kind: het kind is nog lerende! Meestal gaat de fase van bijten vanzelf weer over. Als het kind blijft bijten, is nader onderzoek naar zijn situatie gewenst.

Wat kunnen Nannies en ouders doen?

Op het moment dat een kind regelmatig anderen bijt, kunnen de volgende handvatten helpen:

- Wanneer je een conflict ziet aankomen door het bijten, kan je het kind een alternatief aanbieden om in te bijten. Je kunt zeggen: "bijten mag, maar in deze bijtring/washand". Alleen maar zeggen "dat mag niet" heeft

waarschijnlijk weinig zin. De frustratie zal toenemen, zonder dat er iets mee gedaan wordt.

- Door structuur te geven aan spelsituaties word de omgeving voor het kind voorspelbaarder en veiliger gemaakt, waardoor de kans op bijten kleiner wordt.
- Je kunt het 'bijtende' kind aan de omgang met andere laten wennen, door het eerst te laten spelen met kinderen waar het zich veilig bij voelt.
- Wanneer een ander kind wordt gebeten, is het belangrijk hem of haar liefdevol op te vangen en te benoemen dat het vervelend is dat hij of zij is gebeten en dat het pijn doet.
- Benoem aan de ouders van het gebeten kind bij de overdracht wat er gebeurd is. Hierbij vertel je niet door welk kind het gebeten is.
- Speel bij bijten in op het feit dat het kind zichzelf nog niet goed kan uiten. Als een kind bijt, reageer daar dan zonder agressie of boosheid op (door de uitdrukking in je ogen en de toon van je stem).
- Bekijk samen met je collega (of de RPC) of er een patroon is of een context waarin het bijten steeds plaatsvindt.
- Blijf goed in contact met de ouders van het bijtende kind en probeer samen een oplossing te vinden voor het bijtgedrag.

Behandeling van de bijtwond

Door het bijten, kan de huid blauw en dik zijn geworden. Als de wond niet bloedt is koelen alleen voldoende. Houdt als het mogelijk is de bijtwond onder de kraan, anders koelen met een vochtige doek.

Soms bijten kinderen zo hard, dat de huid kapot gaat. Er ontstaat dan een wondje in de huid. Het is belangrijk om de bijtwond goed schoon te maken. Spoel de wond 1 of 2 minuten goed uit met lauwwarm water uit de kraan. Dit voorkomt ontsteking van de wond. Lang spoelen is niet goed, de huid wordt dan zacht en geneest minder goed. Een bijtwond kun je hetzelfde afdekken als iedere andere wond. Het simpelste is door middel van een pleister of een steriel gaasje. Bel vervolgens de ouders van het gebeten kind en adviseer hen om contact op te nemen met de huisarts als het kind blijft bloeden.

Als een kind goed heeft doorgebeten bestaat er altijd een kans op infectie. Kinderen zijn door de DTP prik ingeënt tegen ziektes, maar er blijft een kleine kans dat het wondje gaat ontsteken. Houdt de wond daarom goed in de gaten.

Als een kind een volwassene (Nanny of ouder) heeft gebeten, dan geldt in principe dezelfde behandeling. Als er een wondje is ontstaan moet deze goed worden schoongemaakt en worden afgedekt.